herpy

AGAMER

Thai Butterfly Lizard

Leiolepis triploida

Leiolepis triploida er en jordlevende, dagaktiv agam fra Den Malajiske Halvø, hvor alle dyr er hunner. Arten har tre kromosomsæt og formerer sig ved jomfrufødsel: æggene udvikles uden han, og ungerne er genetiske kopier af moderen. Den er stor og meget langhalet, graver huler og kræver et tørt terrarie med dyb bund, kraftig varme og UVB.

Familie: Agamidae Udgivet 16. november 2026

SPECIFIKATIONER

DYRET

Voksenstørrelse	**30-45 cm** total længde inkl. hale
Levetid	**8-10 år**
Aktiv	**Dag**
Levevis	**Jordboende og gravende**
Biotop	**Savanne**
Sværhedsgrad	**Øvet**

PASNING

Min. terrarie	**120 × 60 × 50 cm** L × B × H til 1 voksent dyr
Temperatur, dag	**26-35 °C**
Hotspot	**35-37 °C**
Temperatur, nat	**20-25 °C**
Luftfugtighed	**30-50 %**
Vand	**Vandskål**
UVB	**Nødvendig** Ferguson-zone 3
Kost	**Insekter og planter**
Holdes	**Enkeltvis**

AVL

Formering	**Æglæggende**
Kuldstørrelse	**1-3 æg**
Inkubation	**55-100 dage** ved 27-33 °C

BESKYTTELSE OG PAPIRER

CITES	**Ikke omfattet**
EU-bilag	**Ikke omfattet**
IUCN	**Utilstrækkelige data (DD)**

Arten er ikke opført på CITES eller i EU's bilag, så der kræves ingen CITES-papirer. Ingen agamer står på den danske liste over dyr, som private ikke må holde (bekendtgørelse nr. 1261 af 17.11.2015), og arten er ikke på EU's liste over invasive arter. Spørg sælger om dyrets herkomst.

Om arten

Leiolepis triploida er en stor, slank agam med meget lang hale. Kropslængden fra snude til kloak er 10-15 cm, og halen er godt dobbelt så lang som kroppen, op til 30 cm. Den samlede længde er dermed omkring 30-45 cm.

Ryggen har tre lyse, ubrudte længdestriber, hvor den midterste altid er blegest. Mellem striberne sidder blege, øjelignende pletter tæt sammen, og deres mørke kanter danner et net af mangekantede masker. Hals og flanker mangler de kontrastfarvede tværbånd, som *Leiolepis belliana* har; i stedet er der kun utydelige tværstriber eller prikker i svovlgult til orangegult. Bugskællene er mindre end hos *L. belliana*.

Alle dyr er hunner. Arten er triploid, med tre kromosomsæt (3n = 54) i stedet for to, og formerer sig ved jomfrufødsel uden deltagelse af en han. Den er opstået ved krydsning mellem andre arter i slægten, og oprindelsen er sammensat. Mitokondrie-DNA, der kun nedarves fra moderen, peger på den diploide hunart *Leiolepis boehmei* som moderart, og den nedstammer selv

fra *Leiolepis guttata* på mødrene side. Analyser af flere gener viser, at alle slægtens fire hunarter er opstået ved gentagne krydsninger mellem *L. guttata* og *Leiolepis reevesii*. Ved beskrivelsen i 1971 blev arten regnet for en afledning af *L. belliana*. Artsnavnet henviser til de tre kromosomsæt.

Frugtbarheden er begrænset: kun omkring 30 % af de voksne hunner er frugtbare. Dyret er sky og flygter ned i hulen ved forstyrrelse.

Udbredelse og levested

Leiolepis triploida lever på Den Malajiske Halvø: i det sydlige Thailand, bl.a. i Songkhla, og i det nordlige Vestmalaysia, bl.a. i Kedah, Perlis og Perak, med enkelte fund længere mod syd. Typelokaliteten ligger i grænseområdet mellem Thailand og Malaysia.

> **Oprindelig udbredelse:** Thailand og Malaysia.

LEVESTED

Levestedet er næsten ikke beskrevet. *Leiolepis triploida* er dagaktiv og jordlevende og graver huler som slægtens andre arter, der er stærkt specialiserede til et liv både over og under jorden. Den nært beslægtede hunart *Leiolepis boehmei* lever i samme område i det sydlige Thailand. I Thailand lever slægtens arter i åbne, sandede områder på fladt terræn, og et lignende levested er sandsynligt. Klimaet på Den Malajiske Halvø er tropisk og varmt hele året.

Pasning

TERRARIET

Der findes kun lidt viden om pasningen af *Leiolepis triploida*. Pasningen bygger derfor på *Leiolepis belliana*, den bedst kendte art i slægten. Arten er stor og meget langhalet, så terrariet skal være rummeligt.

Et dyr skal have et terrarie på mindst 120 × 60 × 50 cm (længde × bredde × højde). Gulvarealet er vigtigst, men højden skal rumme en dyb bund.

Bunden skal være mindst 20 cm dyb og bestå af en blanding af sand og gødningsfri havejord, så hulerne holder. Det nederste lag er svagt fugtigt, resten tørt. Læg flade sten, kork og rødder, så dyret har solpladser og skjul, og sæt dem fast, så de ikke kan undergraves og vælte. Ventilationen skal være god, og låget skal kunne låses, for dyrene er hurtige og sky.

TEMPERATUR

Solpladsen skal have en overfladetemperatur på 35-37 °C. Luften i den varme ende er 30-35 °C, og den kølige ende er 26-29 °C. Om natten falder temperaturen til 20-25 °C.

Dyret skal altid kunne søge væk fra varmen, ned i bunden eller ind i et skjul. Brug halogenspots eller keramiske varmelegemer med gitter foran og en termostat. Mål med digitale termometre og et infrarødt termometer, og kontrollér solpladsen jævnligt. Et dyr, der konstant søger skjul fra varmen, har det for varmt, og et dyr, der ikke soler sig, har det for koldt.

Læs mere: Varme og temperatur

LUFTFUGTIGHED OG VAND

Luftfugtigheden skal ligge på 30-50 %, og terrariet skal være tørt. Det nederste lag af bunden holdes svagt fugtigt, så hulerne ikke falder sammen, men overfladen må ikke være våd, for det giver skimmel. Dyret skal have en skål med friskt vand, som fyldes dagligt. Om arten har brug for højere luftfugtighed, er ikke dokumenteret.

Læs mere: Luftfugtighed, sprøjtning og ventilation

LYS OG UVB

Arten er dagaktiv og soler sig i åbent land, så den har brug for kraftigt lys og UVB. Brug et rør eller en LED på 6.500 K over hele terrariet og et T5 HO UVB-rør på 10-12 % over solpladsen. Ferguson-zonen er ikke fastlagt for slægten; zone 3 passer til en øgle, der soler sig i åbent land. Kontrollér afstanden med en UV-måler, og skift rørene efter producentens anvisning. Lyset skal være tændt 10-12 timer om dagen.

Læs mere: Lys og UVB

FODER

Kosten er ikke undersøgt for *Leiolepis triploida*. Slægtens arter æder både planter og insekter, og hos flere af dem udgør planterne hovedparten. Tilbyd hver dag mørkegrønne blade som mælkebøtte, kålblade og sennepsgrønt samt blomster, og giv fårekyllinger, kakerlakker og græshopper. Frugt gives kun lidt.

Unger og voksne fodres hver dag. Drys foderet med kalk ved hvert foder og med en multivitamin med D3 en gang om ugen. Varier foderet.

Læs mere: Foderdyr: hold og avl Læs mere: Kalk, vitaminer og tilskud

ADFÆRD OG HÅNDTERING

Dyret er sky og hurtigt og flygter ned i en hule, når noget bevæger sig. Det tåler dårligt håndtering.

Da alle dyr er hunner, er der ikke risiko for kampe mellem hanner. Om flere dyr kan holdes sammen i et stort terrarie, er ikke dokumenteret, og et enkelt dyr er det sikre valg. Giv rigeligt med solpladser og skjul, og sæt nye dyr i karantæne.

Læs mere: Karantæne og hygiejne

Avl

KØNSMODENHED OG KØNSBESTEMMELSE

Der findes ingen hanner. Alder og størrelse ved kønsmodenhed er ikke dokumenteret. Hunnen skal være fuldt udvokset og i god foderstand, før hun lægger æg, for æglægning dræner hende for kalk og kræfter.

PARRING

Parring forekommer ikke. *Leiolepis triploida* formerer sig ved jomfrufødsel: en hun lægger æg uden at have været sammen med en han, og ungerne er genetisk ens med hende. Hold hende ikke sammen med hanner af andre *Leiolepis*-arter. Hunarter i slægten kan parre sig med hanner af beslægtede arter, og afkommet kan så få endnu et kromosomsæt og blive sterilt.

ÆGLÆGNING OG KULD

Kuldet er lille, 1-3 æg; tallet bygger på få dyr og på den ligeledes triploide *Leiolepis guentherpetersi*. Mange hunner er sterile, så det er normalt, at en hun ikke lægger æg. Giv hunnen mulighed for at grave en hule i dyb, svagt fugtig bund i terrariets varme ende. En hun uden egnet sted kan tilbageholde æggene, og det er livsfarligt.

INKUBATION

Inkubationen er ikke beskrevet for arten. Hos *Leiolepis reevesii* klækker æggene efter omkring 70 dage ved 30 °C, efter 55 dage ved 33 °C og først efter omkring 100 dage ved 27 °C, og temperaturen bestemmer ikke kønnet. 30 °C er derfor et godt udgangspunkt. Grav æggene forsigtigt op uden at vende dem, og læg dem i fugtet vermiculit i en lukket boks i en rugemaskine med termostat.

OPDRÆT AF UNGER

Ungerne er alle hunner og flyttes til et eget terrarie med dyb bund og mange skjul. Fodr dem dagligt med fint snittet grønt og små insekter, drys med kalk, og giv UVB. Unger vokser hurtigt, og for lidt kalk og UVB giver knogleskørhed.

Sundhed og typiske fejl

Hos den ligeledes triploide *Leiolepis guentherpetersi* dør flere dyr i terrariet end hos de kønnede arter under ens forhold, og det samme kan gælde *L. triploida*. Arten kræver derfor ekstra omhu. Hold især øje med:

- Knogleskørhed (metabolisk knoglesygdom) ved for lidt UVB og kalk.
- Æglægningsbesvær. Selv om mange hunner er sterile, kan en frugtbar hun danne æg; giv altid dyb, fugtig gravebund.
- Parasitter hos importerede dyr. Få en afføringsprøve undersøgt i karantænen.
- Tarmstop, hvis dyret sluger store mængder løst sand.
- Skimmel og hudproblemer ved for våd bund.

Kontakt en dyrlæge ved sløvhed, vægttab, appetitløshed eller problemer med hudskifte.

Læs mere: Typiske sygdomme og tegn på sygdom

Spørg altid dine kloge bekendte

Vejledningen er et godt sted at begynde, men den kan ikke erstatte erfaring. Dyr er forskellige, og meget af det vigtigste lærer man af dem, der har holdt arten i årevis. Tal med en avler, en erfaren holder eller en dyrlæge med forstand på krybdyr og padder, før du anskaffer dyret - og igen, hvis noget ser forkert ud.